

Štev. 10

Leto 12

Izhaja enkrat na mesec.

Naročnina četrletno 12 dinarjev

NEODVISNO GLASILO ŽELEZNIČARJEV, UPOKOJENCEV IN TRANSPORTNEGA OSOBLJA

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Del. zbornice), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Tudi delavci služimo istemu gospodarju

Več mesecev smo imeli železniški delavci priliko brati v raznih listih spomenice za izboljšanje položaja državnih nameščenec. Videli smo nastavljenec, kako stikajo glave skupaj in se pogovarjajo o »obljubljenih« povzkih. Zato smo se tudi mi odločili, da se pogovarjamo o »obljubljenih« povzkih.

Nismo delavci nevoščljivi nastavljenec, ker pretežna večina nastavljenec mora enako nam živeti iz rok v usta, vendar je gotovo vsem razumljivo, da se vsled postopka z nami čutimo delavci na železnici kot neka nepotrebna bitja druge vrste, ki imamo edino pravico delati, nikdo pa se za nas ne potegne, da bi za svoje delo dobili odgovarjajoče plačilo.

Znano je, da so bile plače železniških delavcev že davno premajhne. Kljub izredno nizkim plačam se je uprava spomnila na nas pri vsaki redukciji plač nastavljenec ali upokojenec in je v isti izmeri odločno še občutneje reducirala naše plače. Pa ne samo direktna redukcija plač je udarila po nas, deležni smo bili nadaljne redukcije z vpeljavo brezplačnih dopustov, večkrat z vpeljavo skrajšanega delovnega časa, dalje z uvedbo velikih odtegljajev za delavski pokojninski fond. Vse to je delavske plače tako znižalo, da delavec že par let z družino vred strada. Da so te navedbe resnične, dokažemo s številkami:

Po delavskem pravilniku so točno določene osnovne plače, ki se zvišujejo po letih službovanja. Pravilnik predvideva sicer še »povečano« plačo, katere pa je deležno le majhno število delavcev in pri oceni našega dejanskega položaja ne pride v poštev. Kakšne so torej delavske plače, ako računamo 25 delovnih dni mesečno ter odbijemo odtegljaje za bolniško blagajno, davek in starostno

zavarovanje (pri mlajših le tekoče prispevke, pri starejših pa tudi naknadna doplačila):

Službena leta	Mesečna plača	Odtegljaji	Izplačilo
1	495.—	19.—	476.—
2—3	540.—	21.—	519.—
4—6	585.—	63.—	522.—
7—9	607.—	65.—	542.—
10—12	630.—	90.—	540.—
13—15	653.—	95.—	558.—

Komaj 550 dinarjev dobi železniški delavec po 13 letni službi na železnici izplačanega na mesec in s tem naj preživi ne samo sebe, marveč tudi ženo in kopico otrok!

Te številke govore dovolj glasno in jasno ter nam ni treba pošiljati raznih spomenic na gospode poslance, senatorje in ministre, da bi jim dokazali naše nevzdržno stanje. Dolžnost vseh odločujočih je, da najdejo nekaj milijonov tudi za zvišanje plač delavcem. Mislimo, da to ne bo ravno težko, saj naš finančni minister vedno znova ugotavlja, kako je državno gospodarstvo ne samo popolnoma uravnovešeno, marveč objavlja mesec za mesecem, za koliko milijonov smo aktivni. Glede dohodkov železnice je nedavno objavil, da znaša višek — torej presežek nad v budžetu predvidenimi dohodki — v prvih osmih mesecih letošnjega leta kar 240 milijonov dinarjev. Železniški delavci se upravičeno sprašujemo, kam gredo ti ogromni novi dohodki, s katerimi država pri sestavljanju proračuna sploh ni računala? Če je kdo upravičen do dela teh izrednih dohodkov, smo upravičeni mi železničarji, smo upravičeni v prvi vrsti mi železniški delavci, ki v težkem napornem delu največ pripomoremo do rednega vzdrževanja prometa.

Gospod železniški minister, sedaj je vrsta na Vas, da ne bodele samo zaznamovali milijone izrednih dohodkov, marveč da bodele nujno stali predlog, da se del teh izrednih dohodkov porabi za takojšnje zvišanje delavskih plač!

Zvišanje uradniških plač

Že nad eno leto napovedano zvišanje prejemkov stopi v veljavo s 1. novembrom 1937. Zato smo se tudi mi odločili, da se pogovarjamo o »obljubljenih« povzkih.

Povišanja prejemkov so namreč deležni le aktivni nastavljenec, ki bodo od 1. XI. 1937 dobivali sledeče doklade:

Položajna grupa	Draginjski razred	I	II	III
uradniki				
IV/2		600.—	350.—	250.—
V		650.—	400.—	300.—
VI		700.—	450.—	350.—
VII		750.—	500.—	400.—
VIII, IX, X		775.—	525.—	425.—

zvaniki I. kategorije			
I, II, III gr.	775.—	555.—	505.—
IV. grupe	750.—	550.—	500.—

zvaniki II. kategorije			
I. grupe	735.—	560.—	510.—
II. "	710.—	550.—	500.—
III. "	685.—	525.—	480.—

služitelji			
I. in II. gr.	575.—	475.—	450.—

Poleg teh doklad pa je odrejeno, da dobe vsi nastavljenec za bodoče rodbinsko doklado za otroke po Din 140.— mesečno. Enako pripada nezmanjšana doklada za otroka tudi v slučaju, da sta oče in mati državna uslužbenca ter se tedaj doklada izplačuje očetu. Če pa živita ločeno, potem pa se doklada izplačuje onemu zakoncu, pri kateremu otrok živi.

Osebnostne doklade za upokojenec so ostale nespremenjene in niso torej upokojenec deležni nikakega povišanja. Le rodbinska doklada za otroka se bo tudi upokojenec od 1. XI. 1937 izplačevala po Din 140.— mesečno.

Koliko znaša torej zvišanje prejemkov aktivnih uslužbencev, ako ne upoštevamo rodbinske doklade za otroke?

Mesečni povisek znaša za posamezne kategorije:

Položajna grupa	Draginjski razred	I	II	III
uradniki				
IV/2		140.—	130.—	130.—
V		130.—	120.—	120.—
VI		120.—	110.—	110.—
VII		110.—	100.—	110.—
VIII, IX, X		95.—	85.—	85.—

zvaniki I. kategorije			
I, II, III gr.	75.—	75.—	65.—
IV. grupe	80.—	70.—	70.—

zvaniki II. kategorije			
I. grupe	75.—	70.—	70.—
II. "	70.—	70.—	70.—
III. "	75.—	75.—	75.—

služitelji			
I. in II. gr.	65.—	55.—	60.—

Z nadaljnim rešenjem Ministrskega sveta so enako z veljavnostjo od 1. XI. povišane plače uradn. pripravnikov in sicer na isto višino, kakor so bile odrejene za čas od 1. aprila 1932 dalje.

Končno so zvišane še mesečne bruto nagrade dnevničarjev in sicer za 4% s to omejitvijo, da skupni mesečni prejemki ne smejo biti večji od Din 1200.— mesečno.

—)(—

Splošna socialna zakonodaja in železniški delavci

Med bivšim Savezom in Udruženjem jugoslovanskih nacionalnih železničarjev so bili na dnevnem redu spopadi vsled tega, ker je Savez železničarjev Jugoslavije zastopal stališče, da ne sme imeti železniški delodajalec (Generalna direkcija in železniško ministrstvo) nikakih posebnih predprav pred privatnimi delodajalci. Savez železničarjev je zahteval, da se mora tudi železniškemu delavcu garantirati vživanje vseh osnovnih delavskih pravic, katere vživajo privatni delavci na podlagi določb zakona o zaščiti delavcev, zakona o zavarovanju delavcev, Inspekciji dela ter obrtnega zakona. Naši zvezarji so seveda kot zvesti podložniki uprave najbolj odločno nastopali proti tem zahtevam, zlasti proti vmešavanju socialnega ministrstva v železničarske humanitarne institucije. Železniško ministrstvo je bilo veselo tega zaveznika iz vrst delojemalcev ter je vse nove pravilnike, uredbe in zakone prirojilo zvezarskemu stališču in tako sedaj edino železniški delodajalec nad sabo nima nikake višje nadzorne oblasti ter lahko z delavstvom poljubno postopa. Posledica tega zvezarskega protidelavskega udejstvovanja so na primer nevzdržne razmere v železničarskem bolniškem fondu ali v delavskem pokojninskem fondu, kjer ima delavec edino pravico plačevati prispevke. Posledica tega je omejitev svobode združevanja železničarjev, katero težko občuti vse nižje železniško osebje. Nadaljna posledica pa je tudi neizvajanje vseh onih določb obrtnega zakona, ki govorijo v prilogi privatnemu delavcu. — Naj navedemo le nekaj primerov:

Nedavno so bili pri nas veliki manevri ter je bilo tudi večje število železniških delavcev pozvanih na orožne vaje. Pozivu so se morali odzvati in so dobili »brezplačen dopust«. Nikdo se ni zanimal za to, kako bo živela družina tega delavca. Obrtni zakon izrecno predpisuje v § 221, da ima delavec, ki je že eno leto neprekinjeno služil pri istem gospodarju, za primer orožnih vaj pravico do nezmanjšanih službenih prejemkov največ za dobo štirih tednov. Privatni delavci, ki so bili poklicani na orožne vaje, so dobili svoje prejemke redno izplačane, delavec na železnici teh prejemkov ni dobil.

To priliko porabimo, da apeliramo na ljubljanskega direktorja, da opozori na to krivico železniško ministrstvo in mu predloži izplačilo prejemkov za čas orožnih vaj tudi železniškemu delavcu.

Zakon o zaščiti delavcev točno predpisuje, da se mora izplačati za vsako nadurno delo poleg redne plače še 50% povisek. Obrtni zakon predvideva, da se zamore odškodnina za nadurno delo iztirjati za tri leta na

zaj. Na železnici se od delavcev stalno zahteva nadurno delo. Delavski pravilnik pa je tako prirojen, da prav za prav onemogoča delavcu staviti zahtevo po izplačilu odškodnine za nadurno delo, ker pravi, da se računa le efektivno delo, ne pa tudi prisotnost in čakanje na delo. Obrtni zakon izrecno predvideva, da mora delodajalec plačati odškodnino tudi za čakanje na delo, ako tega čakanja ni zakrivil delojemalec.

Kdo kontrolira na železnici varnostne in higijenske naprave? Inspekcija dela nima pravice nadzorstva nad železniškimi napravami. Svobodna železničarska organizacija je bila ravno vsled njenega odločnega nastopanja razpuščena in danes se uveljavlja na železnici pravilo: Kjer ni tožnika — tudi ni sodnika. Šef saniteta torej višji organ železniške uprave, kontrolira železniške naprave in stavbe iz higijenskih vidikov. Ne mislimo šefu saniteta očitati pristranosti, vendar kontrola delodajalskih naprav po delodajalcu podrejenih organih ni nikdar tako upešna, kakor kontrola po neodvisnem organu. Dokaz za to so stanovanja nižjih železniških uslužbencev, za katere se ne najde kredita za njih vzdrževanje ter mora najpotrebnejša popravila izvrševati uslužbenec na lastne stroške, ako neče trpeti na svojem zdravju.

Še en primer: § 219 obrtnega zakona predvideva, da mora delodajalec plačati delavcu, ki je bolan, za prvi teden bolezni nezmanjšane prejemke, kljub temu, da mu bolniška blagajna plača hranarino. V delavskem pravilniku za železniške delavce o kakih sličnih določbi ni ne duha, ne sluha.

Teh par primerov naj zadostuje za ugotovitev, kako daleč smo padli železničarji vsled tega, ker so naši »prijatelji« delodajalcu priborili odnošno obvarovali njegovo popolno samostojnost in pravico do nadzorstva nad samim seboj. Čeprav smo globoko padli, vendar ne smemo sedaj držati križem rok in se vdati v usodo češ, vse je izgubljeno. Dvigniti moramo naš glas in zahtevati, da velja v enotni državi tudi enotna soc. zakonodaja za vse delavce, pa naj ti služijo privatnemu ali državnemu delodajalcu. — Osnovne pravice morajo biti enotne in enake, od zavednosti in borbenosti delavstva pa bo odvisno, v katerih panogah in pri katerih delodajalcih bo te pravice še izboljšalo.

All si že pridobil novega naročnika za „Ujedinjeni železničar“?

Za upokoјence in rentnike

Upokoјenci, ki prejimate pokojnine od finančne direkcije, vložite prijave!

Dravska finančna direkcija razglašala: »Vsi državni upokoјenci, upokoјenke, vdove in sirote državnih uslužbencev, ki prejemale pokojnino od dravske finančne direkcije v Ljubljani, morajo v prvi polovici oktobra t. l. vložiti prijavo za prejem osebne in rodbinske doklade. Kdor doklad ne prejema ali mu po uredbi ne bi bilo treba predložiti prijave, mora poslati izjavo, če je v banovinski ali občinski

službi, da se ugotovi, če morda predmetni njegovi dohodki ne vplivajo na pravico do polnih pokojninskih prejemkov. Prijavam je treba za otroke, stare nad 16 let, priložiti potrdila o rednem šolanju, izjavam pa dokazila o velikosti dohodkov v samoupravni službi. Upokoјencu, ki v oktobrskem roku ne bi predložil prijave ali izjave, se bo izplačevanje doklad ali pokojnine začasno ustavilo.«

Navodila železniške direkcije za upokoјence, provizioniste, miloščinarje in rentnike

Ljubljanska železniška direkcija je pod štev. 20198/I-37 izdala sledeča navodila glede prijavljanja raznih sprememb v družinskem staležu, šolanju otrok odnosno preselitve:

Vsled spremembe načina likvidacije pokojnin naj javijo novi in stari upokoјenci, provizionisti, miloščinarji in rentniki, katerim nakazuje prejemke direkcija državnih železnic v Ljubljani, vse spremembe radi pravičnega nakazovanja draginskih dokladov takoj po izvršeni spremembi direkciji, oddelku I, pokojninski osek. V prijavi o spremembi naslova je navesti dan preselitve, kraj novega stanovanja, z navedbo hišne številke, pošte, občine in sreza, nadalje pa tudi naslov prejšnjega stanovanja. Potrdilo o obisku šole, ki ga je treba predložiti takoj po vpisu otroka v šolo, mora vse-

bovati: navedbo razreda, odnosno semestra in šolskega leta, ki ga obiskuje otrok, nadalje mora na tem potrdilu potrditi vodstvo šole, da ne uživa otrok štipendije ali podpore preko Din 150.— mesečno, niti brezplačnega vzdrževanja v kakem zavodu.

Izplačevanje rodbinskih dokladov za otroke, za katere direkcija ne prejme pravočasno potrdil o obisku šole, bo ustavljeno.

Prijave o vseh spremembah (rojstvo, smrt, poroka, ločitev, zaposlitev otroka, privatni zaslužek, imetje, vera itd.), je treba predložiti v dvojniku, vse listine in potrdila pa v izvorniku in v enem prepisu.

Vsi upokoјenci itd., ki niso rimsko-katoliške veroizpovedi, naj to prijavi z navedbo veroizpovedi, kateri pripadajo.

Zahtevamo prevedbo kronskih rent in pokojnin ter zvišanje doklad

V našem listu smo že opetovano podčrtali veliko krivico, ki se godi kronskim rentnikom in kronskim upokoјencem, ki zamažajo čakajo prevedbe in izenačenja njihovih pokojnin s pokojninami po novem zakonu. Desetletne intervencije so imele le ta uspeh, da je železniški minister pri sestavljanju letošnjega proračuna v parlament povdaril, da je zahteva kronskih rentnikov po prevedbi res upravičena in da je dobil poseben kredit, da bo prevedbo lahko izvedel. Do danes je ostalo le pri tej izjavi, pač pa so rentniki mesto primerne zvišanja bili tekom septembra preseščeni s posebnimi odloki, s katerimi se jim definitivno ukinja že itak nizke doklade. Toda o tem na drugem mestu.

Mislamo, da kronskim rentnikom ni treba še posebej dokazovati, da je dolžnost državne uprave, da tudi njih rente prevede iz kronske veljave v dinarsko in sicer najmanj z istim datumom, kakor so bile prevedene kronske pokojnine. Od leta 1927 dalje se mora kronskim rentnikom izplačati diferenca.

Lepo piše naredba o zavarovanju državnega prometnega osebja za slučaj nezgode, da se imajo v slučaju, da se plače aktivnega osebja spremene in povišajo, odgovarjajoče na novo določiti tudi rente ponesrečenih železničarjev. Od določbe, ki je le na papirju, mi rentniki nič nimamo. Mi nimamo nič od tega, ako kdo razkazuje določbe naše socialne zakonodaje v inozemstvu češ, kako smo napredni in kako skrbimo za dobrobit delavstva. Bolje bi bilo, da bi dotičnik pokazal v inozemstvu odrezke, s katerimi

rimi dobimo nakazane naše mesečne rente, ker od lepih fraz mi ne moremo živeti. Če so določbe, ki so na papirju, res resno mišljene — kot take jih tudi moramo smatrati — izvedite že enkrat izenačenje naših rent in jih ponovno odmerite z istim procentom, vendar od plač, katere danes aktivno osebe prejema.

Kdo more zameriti upokoјencem, zlasti onim nižjih kategorij, da so se razburili, ko so dobili v roke liste in iz njih ugotovili, da za nje ni na razpolago sredstev za povrnitev odtegnjenih draginskih dokladov? Malokateri upokoјenec je tako srečen, da dobi polno pokojnino in še ta znaša pri upokoјencu po novem zakonu samo 95%. Tudi osebna doklada se mu zniža na 95%. večina dobiva položajne doklade le 70% ter je daleko na slabšem od aktivnih uslužbencev. Gotovo je bila od pomoči za upokoјence najmanj enako nujna, kakor za aktivne ter je dolžnost odločujočih gospodov, da poiščejo zadosten kredit tudi za upokoјence in prenehajo dajati samo obljube. Rešitvi vprašanja upokoјencev je treba posvetiti največjo pažnjo. Z malimi injekcijami ne bo nikomur pomagano, nezadovoljstvo se bo le še večalo, zato je treba podvzeti ukrepe, da se ugodno vsem upravičenim zahtevam upokoјencev in te so:

prevedba in izenačenje kronskih rent, kakor tudi rent, odmerjenih pred 1923. letom,

izenačenje kronskih pokojnin, prevzem izplačevanja draginskih dokladov rentnikom in vdovam v breme državnega budžeta ter draginskih razmeram odgovarjajoče zvišanje obstoječih dokladov.

Nov udarec za rentnike

Takozvani železniški kronski rentniki in njih vdove so dobivali svoječasno k svojim rentam posebne doklade in sicer na račun sedaj že ukinjenega »Pokrajinskega pokojninskega sklada za Slovenijo«. Kronski rentniki so pri vseh institucijah nezaheljeni gostje ter se je izplačevanja njih rent, zlasti pa izplačevanja dokladov branil vsakdo. Nekaj časa so dobivali rente iz Zagreba, dolgo so se morali boriti, da so dobili zopet priznane doklade, na to so prevzele izplačilo rent posamezne železniške direkcije. Te dni pa so bili ti železniški rentniki neljubo presenečeni, ko so dobili od »Glavne bratovske skladnice v Ljubljani« posebne odloke, s katerimi jih ta obvešča, da je bila

dolžna prevzeti obveznosti ukinjenega Pokrajinskega sklada. Istočasno pa jih obvešča, da imajo več dohodkov kot Din 100.— na mesec odnosno z družino vred več dohodkov kot Din 275.— na mesec ter jim vsled tega po sklepu ožjega odseka glavnega upravnega odbora v bodoče doklada več ne pripada. Končno jih Bratovska skladnica opozarja, da lahko vložijo proti temu odloku pritožbo v roku treh mesecev.

Gotovo pomenijo ti odloki za težko preizkušane kronske rentnike najtežji udarec. Kako naj kronski rentnik, ki je pohabljen in deloma tudi vsled starosti nesposoben za vsako delo, živi z bornim dohodkom Din 100 mesečno? Nam vsem je znano, da se

nahajajo Bratovske skladnice v izredno težkem položaju ter je bilo poizkušenih že več sanacij, da se na nek način zasigura rudarjem in topilniškemu delavstvu za starost in onemoglost vsaj skromno preskrbino. Gotovo železničarjem nikdar ni padlo na misel, da bi zahtevali, da se jim izplačuje doklade k rentam iz Bratovske skladnice ter se čudimo dotičnim, ki so že itak težko obremenjeno Bratovsko skladnico hoteli obremeniti še z novimi izdatki. Morda pa ni bil namen prevaliti izdatke na

Bratovsko skladnico, marveč je bil namen le ta, da naj bo nekdo drug — v tem primeru Bratovska skladnica — odgovorna za ukinitve dokladov in naj pade ves srd in jeza prizadetih rentnikov na dejansko nedolžnega.

Prizadeti kronski rentniki bodo podvzeli vse ukrepe, da se ta nesocialen in nikjer utemeljen odlok ukine ter poskrbi potrebna sredstva, s katerimi se bo zagarantiralo itak v izumiranju se nahajajoči kategoriji kronskih rentnikov in vdov izplačevanje primernih dokladov do njih smrti.

Važno posvetovanje vseh železniških upokoјencev in rentnikov

V torek 19. oktobra se bo vršilo v Ljubljani v veliki dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti št. 22

posvetovanje upokoјencev

z dnevnim redom:

Položaj upokoјencev in ukrepi za njegovo izboljšanje.

Posvetovanje se začne takoj po prihodu mariborskega vlaka ob 9. uri dopoldne.

Vabljeni vsi upokoјenci, neoziraje se, ali so upokoјenci po sedaj veljavnih predpisih železniškega zakona, ali po predpisih bivše državne odnosno južne železnice.

Vabljeni vsi upokoјenci iz delavskega staleža — provizionisti državne in južne železnice.

Na posvetovanje naj pridejo tudi rentniki, vdove ponesrečencev, kronski upokoјenci in miloščinarji.

Vsak večji kraj, kjer živi par železniških upokoјencev, mora biti zastopan.

Volitve delegatov za bolniško blagajno

Za ravnokar izvršene delegatske volitve v bolniški fond so zvezarji s svojimi letaki naravnost preplavili vse službene edinice. Kdor je te zvezarske letake bral, si je moral misliti, da so bili savezarji najhujši škodljivci, ki so železničarje pripravili ob vse pravice in da je bil zadnji čas, da so prišli zvezarji in kar čez noč železničarjem natrosili vseh mogočih dobrin.

Na zvezarske »ugotovitve in dokaze« je s. A. B. v »Delavski politiki« zvezarjem razločno odgovoril ter objavljamo iz tega odgovora sledeče izvečke:

»V svojem letaku zvezarji posebno podčrtavajo to, češ, da so socialisti upravljali bolniško blagajno skozi devet let in sicer od l. 1926. pa do l. 1934., ko je, po njih trditvi, vladala največja konjunktura.

Med tem ves svet ve, da je baš v tej periodi vladala najhujša kriza. Samo naši plavi, ki so menda v izobilju prespali ta leta, vedo za »konjunkturo«. Kaj bodo železničarji na to rekli, ki so trpeli baš v teh letih največje pomanjkanje, največje skrbi in največje trpljenje, redukcije ter premeščanja. Mogoče pa so gospodje mislili na svoj centralni odbor v Beogradu, ki je od vsega začetka stoodstotno zvezarski in pa na one štiri oblastne uprave, ki so bile isto tako popolnoma njihove. Tam je verjetno vladala konjunktura, nikakor pa ne v blagajni bolniške blagajne ljubljanske uprave. Baš v tej periodi so bile izvršene ponovne redukcije osebja, odpusti iz službe, brezplačni dopusti progovnih delavcev ter končno ponovno znižavanje prejemkov pri nastavljenem osebju in delavcih. Ali je to bila konjunktura? Ako naj upoštevamo mnenje gospodarskih krogov, pa tudi naše železniške uprave same, ki s statistiko dohodkov oz. prometa, dokazuje, da kriza že par let upada ter da se dohodki zvišujejo, tedaj je baš sedaj začela konjunktura. Samo v žepih širokih železničarskih množic se ta »konjunktura« še dolgo ne pozna. Čudno je to, da so gg. zvezarji toliko »dobrega« dosegli baš v zadnjih treh letih, ko je po njihovem mnenju ravno prenehala konjunktura. Kaj so le delale tiste štiri oblastne uprave v Beogradu, Sarajevu, Zagrebu in Subotici, kjer so imeli zvezarji vseh devet let konjunktur večino in kje je bil vsa ta konjunkturska leta zvezarski centralni upravni odbor, da ni znal izkoristiti konjunktur? Na veliko srečo vseh železničarjev — ne le iz ljubljanske oblastne uprave, temveč vsega državnega teritorija, je takorekoč v zadnjem trenutku prišel rešilec v osebi gospoda Outrate in njegovih tovarišev, da napravi čudeže, to je da z manjšimi dohodki poveča dajatve! Toda, gospodje, roko na srce, pa povejte resnico. V rezervni fond ni bilo treba več toliko prispevati, ker je bil že davno napolnjen in zato vam je pač več ostalo. Znano vam tudi najbrž bo in o tem se lahko prepričate iz knjig, da se je tudi pred vašim prihodom na upravo kredit izčrpal skoro do zadnjega odstotka.

Do nove uredbe še tudi sedaj ni prišlo, čeprav ste jo vi študirali, kakor smo jo tudi mi pred vami. Da je bil izdan nov pravilnik menda tudi ni vaša posebna zasluga. Pravilnik je bil na vseh glavnih skupščinah soglasno obsojen, da ni dober in neporaben. Trdite, da je bilo prejšnje delo socialistične uprave neplodno. To je pavšalna trditev, za katero je treba dokazov. Kajti vam je dobro znano, koliko koristnih predlogov so predstavili razredno zavednih železničarjev stavili, za katere so vaši tovariši, ki so bili od uprave imenovani, sicer na oblastnih skupščinah povečini glasovali, toda zvezarji na glavni skupščini, iz južnih krajev, so jih strumno odklonili. To se je od leta do leta ponavljalo. Mi smo se borili ne le za to, da se hranarina plača za vse dni, temveč tudi za to, da se plača stoodstotno. To ni niti pretirana zahteva, niti nemogoča in tembolj upravičena, ker so naši delavci to že uživali, ko so bili pred prevratom zavarovani v 17. razredu. Treba je, da delavec baš tedaj, ko je bolan, prejme več ali vsaj toliko, kolikor dobi, kadar je zdrav. Kajti ako uprava zmore, da da nastavljenju celo plačo, tudi tedaj kadar je bolan, jo bo lahko dala tudi stalnemu delavcu. Glede senatorija na Golniku pa samo toliko, da je zasluga naših sodrugov, ako je to vprašanje sploh na tapetu, iz katerega so se vaši tovariši iz juga norce brili, ko smo mi prišli s to inicijativo. Mnogo stvari je še nerešenih, ki bi bile v korist članstvu, ako bi naša ustanova funkcionirala po vzgledu drugih bolniških blagajn.

Gospodje od Udruženja tako pogosto potujejo po inozemstvu, čeprav so zaljubljeni v svoje klime — kar povdarjajo v svojem letaku — bi si naj enkrat pogledali upravo recimo naše bratske Čehoslovaške, pa bi videli, kaj tam že vse imajo na tem polju. Videli bi, da so železničarji tamkaj mnogo boljše plačani in da so vsled tega njih prispevki mnogo višji in dajatve v vseh ozirih boljše.

Vsaka stavba je odvisna od dobrega temelja in tako je tudi bolniška blagajna odvisna od dobrih plač.

Splošna delavska gospodarska zadruga »Železničarski dom« r. z. z o. z. v Ljubljani

obvešča vse svoje člane, da je Okrožno kot trgovsko sodišče razveljavilo občni zbor zadruga z dne 1. avgusta t. l.

Zato sklicujemo

izredni občni zbor

za v soboto, dne 30. oktobra t. l. ob 19. uri v zadrugi hiši, Novi trg 2 s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora;
2. volitev načelstva in nadzorstva;
3. sprememba pravil;
4. razno.

Ako občni zbor ob določeni uri ne bi bil sklenjen, se bo vršil eno uro pozneje nov, ki bo sklenjen ob vsakem številu navzočih članov.

Načelstvo:

Čepelnik, Pajer, Makuc, Zdovc.

Izredni občni zbor Podpornega društva žel. del. in usl. v smrt. slučajih v Mariboru se vrši v soboto, dne 16. oktobra ob 14. uri pop. v Mariboru v

spodnji kazinski dvorani — Slomško v trg. — Radi važnosti dnevnega reda se vabi članstvo k obilni udeležbi!

Izbori za Bolesnički fond

Na 6. o. mj. izvršeni su izbori skupštinara za naš Bolesnički fond. Sa kojim rezultatom? Još se ne zna. Glasovi se još broje.

Na području zagrebačke Direkcije predizborne pa i same izborne groznice bilo je dosta malo. Svi dosadnji izbori bili su daleko življiji, željezničari učestvovali su u njima sa vidno većim interesom. Koji su uzroci tome?

Ti uzroci su jasni kao dan. Odredbe, u koje je uokvireno poslovanje Bolesničkog fonda,

I najbolje ideje, i najsavremeniji programi kao i najčestitiji ljudi kraj takvih mogućnosti djelovanja ne mogu dati onih rezultata, koje članstvo od njih očekuje. Ranije, dok je Fondom upravljalo Nacionalno udruženje, mislilo se, da će ulazak pravih predstavnika željezničara u Fond što-šta popraviti, ali se to pokazalo varljivim. U djelokrugu oblasti ne postoje neke veće kompetencije, a svaki zaključak, koji ih premaša, potpada pod odobrenje Glavne godišnje skupštine u Beogradu i nadzornih organa — Ministarstva saobraćaja. Sastav glavnih godišnjih skupština u Beogradu sa stanovišta interesa željezničara uvijek je bio takav. Na njima uvijek imaju većinu oni, koji se opredjeljuju po intencijama fondovskih uprava i Ministarstva saobraćaja, a ne po interesima željezničara.

Svi najbolji zaključci oblasnih uprava i skupština tu redovno zaglave, a ne mogu biti prihvaćeni.

Tako je na pr. postupljeno i sa zaključkom o gradnji bolnice u Zagrebu. I ako je gradnja iste aktuelna, njeno ostvarenje predviđeno je za duži rok. U tome vremenu može se koješta izmijeniti i taj zaključak pokopati. Neimanje potrebnog uticaja u Fondu glavni je uzrok malaksanosti interesa željezničara za izbornu borbu, pa i za sam Bolesnički fond.

Još jedan uzrok postoji mlakosti izborne borbe. Ranijih godina u izbornu borbu ulazila su u glavnom dva fronta: žuti-nacionalni i slobodno klasni. Znalo se unapred, da su to nedodirivi elementi, koji — kad je riječ zadobijanju uticaja na jednu socijalnu ustanovu — ne mogu biti skloni nikakvom kompromisu.

Kod prošlih izbora žuti su bili ha-metom tučeni. Ovoga puta u izbornu borbu ušla je i neka opozicija zvaničnog nacionalnog udruženja. Sve do zadnjeg časa zvanično udruženje se trudilo da sklopi kompromis sa tom opozicijom. Razgovore prekinulo je vodstvo udruženja iz Beograda, koje je naredilo, da se lista imade postaviti bez obzira na opoziciju. Tako je izborna borba uzvratila tek u zadnji čas, nakon roka za predaju kandidatskih lista. Kako za usmenu propagandu nije bilo više vremena, ona se izvršila posredstvom letaka, koje su izdale: Udruženje nacionalnih željezničara na čelu sa Sabljak Antunom, nezavisni željezničari (opozicija žutog nacionalnog udruženja) i akcioni odbor sporazumne liste svih željezničara (dosadnja većina). Od letaka svakako je najinteresantniji onaj Nacionalnog željezničara, koji svu krivicu za dosadanje neuspjeh u fondu želi prebaciti u tudje cipele, a najrealniji je onaj Akcionog odbora, koji sve teškoće iznosi objektivno. Sadržaj nezavisnih je posve maglovit kao što je maglovita i svijest indiferebnih i neorganizovanih željezničara, na koje su se za glasove obratili.

Izborni rezultati će nam pokazati kako su željezničari shvatili tu borbu i kako su na nju reagirali. Objektivni sud ipak se ne će moći stvoriti, jer je i kod ovih izbora bilo zloupotreba, koje su uticale na rezultat.

Situacija je takva, da će se svaka grupacija, koja je ostala u manjini, morati žaliti i tražiti poništenje izbora.

Tome zahtjevu pridružujemo se i mi ali sa tim dodatkom: Lica, koja su počinila zloupotrebe, imaju biti najstrožije kažnjena. Jedanput za uvijek mora se iskorijeniti metode samovolje i falzificiranja pravog raspoloženja željezničara. Ako se to ne učini, onda je pitanje, da li će kod narednih izbora biti izborne borbe uopće, jer pod takvim prilikama nema smisla postavljati ni kandidacije.

Član Fonda.

Radnički penzioni fond

Mandat dosadnjih skupštinara u toj važnoj radničkoj ustanovi izašao se, pa su 14. X. o. g. izvršeni ponovni izbori. I ako je to važna radnička ustanova, interesovanje za nju kod radnika nije živo, pa tako nije bila živa ni izborna borba za uticaj na njenu upravu. Moglo bi se čak reći da je sve prošlo u znaku neke indiferebnosti. Zašto je to tako?

Penzioni fond državno saobraćajnog pomoćnog osoblja je zajednička ustanova: radnika i saobraćajne uprave. Materijalna sredstva, iz kojih se isplaćuju radničke penzije, plaćaju po polovici radnici i saobraćajna uprava. Kako takvo plaćanje u svim sličnim radničkim ustanovama imade za posljedicu i podjednak uticaj, to bi neko mogao pretpostaviti, da je i u Penzionom fondu radnika tako. — Nije! Radnici, istina, plaćaju polovicu doprinosa, ali osim te obaveze nikakvog drugog uticaja na tu ustanovu nemaju.

Upravnika kao i sve činovnike, koji rade u tom Penzionom fondu, imenuje i postavlja sama saobraćajna uprava. Na to postavljanje radnici — članovi Penzionog fonda — nikakvog uticaja nemaju. Upravnik i činovnici odgovorni su za svoj rad saobraćajnoj upravi, a ne članovima fonda. Imovina fonda oni upravljaju po njenim principima, koje potvrđuje Ministar saobraćaja, a isto tako određuju se i

penzije radnicima. Na sve to članovi fonda nikakvog uticaja nemaju.

Kod takve situacije netko će se pitati: Pa čemu onda izbori skupštinara? Na to smo već dali odgovor.

Da njih uopće nema, suština stvari ostala bi ista, u politici fonda ništa se nebi mijenjalo. Propisi o izboru skupštinara predviđaju, da se na 8.000 članova imade birati po 10 skupštinara, a isto toliko broj imenuje Direkcija iz redova svojih činovnika. Iz te skupštine, koja se sastaje jedanput godišnje, ne proizlazi nikakva uprava, niti se biraju neki permanentni časnici, koji do nove skupštine upravljaju fondom. Jedini je za-datak skupština, da sankcionišu rad upravnika i dodijeljenih mu činovnika. O nekoj kritici njihovog rada i godišnjih izvještaja ne može biti ni riječi. Kad bi toga i bilo, koje vajde, kad se na prilikama i onako ništa izmijeniti ne može.

Ovaka situacija u upravnoj strukturi fondom mnogo sprečava, da se prava članova regulišu na jednoj savremenijoj osnovi. Penzije, koje radnici — nakon što budu penzionisani

primaju, toliko su niske, da ne dostaju ni za najnužnije. Prosječni iznos mjesečne penzije, koju radnik može postići nakon 39 godina službe, iznosi jedva Din 655.50. Koliko je to nepravilno shvatiti će se ako se članska prava uporede sa pravima bivših ru-

skih državljana, koji nakon 10 godina državne službe kod nas imaju pravo na minimalnu penziju od 900 dinara.

Imajući ovakvu situaciju u fondu razumljivo je, što članovi ne pokazuju veći interes za izbore i što u njima ne sudjeluju sa više živosti. U tome ih najviše onemogućuje i neimanje svoje slobodne sindikalne organizacije, preko koje bi to stanje mogli podvrgnuti odgovarajućoj kritici i uticati, da se ono popravi. Jugoslavensko nacionalno udruženje je glavni tvorac ovakvih prilika u Penzionom fondu i ono — radi toga — za radničko kao i za veliki broj imenovanog osoblja uopće ne dolazi u obzir kao neka sindikalna organizacija. Ono je uvijek poslužilo samo kao paravan tobožnje volje željezničara, iza kojeg su svršavali svoj posao bezskrupulni re-akcionari. Razumije se samo po sebi, da će se željeznički radnici posve drugačije odnositi prema svojem Penzionom fondu, kad jednom prestanu ovi uzroci njihove sadanje pasivnosti.

Šta je sa povišicom zarade za radnike?

Mnogo tražena i obećana povišica plaća državnim činovnicima i dnevničarima konačno je proklamovana: stupa na snagu sa 1. novembra o. g. Koliko je sadržajna ta povišica u to ne ulazimo.

Vjerojatno je, da je svim mjerodavnim faktorima jasno, da se i radničke zarade moraju povišiti. Za koliko? Osnovnicom treba da posluži koštanje životnih potreba za održanje radnika i njegove porodice. Te potrebe — uzimajući u obzir fiziološki i kulturni minimum — nije teško ustanoviti. Ekonomisti, sociolozi i medicinari izračunavaju ih svakodnevno. Uredjenje plaćevnih odnosa na toj osnovici radnici traže neodstupno.

Još jedno traže radnici, a s njima su u tome solidarni i službenici: Punu slobodu svojeg organizovanja! Nesredjenost i maglovitost u radnim i plaćevnim odnosima radnika u velikoj mjeri uzrokuje zagušena sloboda njihovog sindikalnog organizovanja, a zatim nepoštivanje i gaženje donjetih odredbi o radničkim povjerenicima. Radnicima je onemogućeno, da posredstvom svoje legalne reprezentacije promiču svoje ekonomske i kulturne interese.

Povišenje zarada i slobodu organizovanja je zahtjev, koji radnici i ovim putem ističu.

Radnik.

IV. redovni kongres URSSJ-a

Na osnovu čl. 7. statuta URSSJ-a Izvršni odbor URSSJ-a, na svojoj sjednici od 4. augusta 1937. g. odlučio je da se

IV. REDOVNI KONGRES

Ujedinjenog radničkog sindikalnog saveza Jugoslavije održi u Brodu n/S, u Radničkom domu, 5.—7. decembra 1937. godine.

Privremeni dnevni red kongresa je sljedeći:

1. Položaj radničkog sindikalnog pokreta; referent Bogdan Krekić.
2. Ekonomski i socijalni položaj radnika; referent Lovro Jakomin.
3. Uredba o minimalnim nadnicima; referent Branko Petek.
4. Socijalno-političke ustanove i radnički pokret; referent Vladimir Pfeifer.
5. Izbor upravnog i nadzornog odbora.
6. Prijedlozi po čl. 14. t. 2.

(Čl. 14. t. 2. statuta URSSJ-a glasi: Pravo prijedloga za dnevni red imaju sve sastavne organizacije, oblasni i mjesni međustrukovni odbori.

Prijedlozi za dnevni red kongresa imaju se dostaviti Izvršnom odboru u vremenu prve 4 nedelje po objavi kongresa, koji će ih dostaviti na izjašnjenje svima sastavnim organizacijama. — Čl. 14. t. 3: Definitivni dnevni red utvrđuje sam kongres, čim se konstituira.)

O organizaciji kongresa statut URSSJ-a predviđa sljedeće odredbe:

Pravo učešća na kongresu imaju:

1. Sa pravom glasa:
 - a) delegati sastavnih organizacija
 - b) članovi Izvršnog odbora i financ. kontrole URSSJ-a.
2. Sa savjetujućim pravom:
 - a) delegati oblasnih odbora;
 - b) delegati mjesnih međustrukovnih odbora;
 - v) oblasni sindikalni sekretari i urednici sindikalnih listova.

Svaki delegat ima samo jedan glas. Kod glasanja o izmjeni statuta kvota i razgraničenju saveza delegati glasaju po broju članova, koje zastupaju.

Volitve skupščinarjev v delavski pokojninski fond

Oblastni upravnik pokojninskega fonda je razpisal za četrtke, dne 14. oktobra 1937 volitve skupščinarjev za oblastno skupščino pokojninskega fonda delavcev. Glasom razpisa so imeli volilno pravico vsi aktivni člani delavskega pokojninskega fonda, pasivno volilno pravico pa le oni delavci, ki imajo že 12 let članstva. Člani delavskega pokojninskega fonda so imeli priliko voliti 10 skupščinarjev in 5 namestnikov. Udruženje jugoslovanskih nacionalnih železničarjev je tudi za te volitve izdalo rdeč plakat (zadnje čase je pri zvezarjih rdeča barva prišla v modo, vendar ne vemo, koliko kalinov se je vjelo na te limanice), v katerem ugotavlja **popoln neuspeh svojih skupščinarjev**. Po zadnjih volitvah so zvezarji svojo zmago v delavskem pokojninskem fondu razbobnali kot eden največjih uspehov, saj so jih delavci trumoma volili. Ob isti priliki in še preje v volilni agitaciji so delavcem obljubili mnogo lepega, zlasti popolno črtanje naknadnih prispevkov za delavski pokojninski fond, skrajšanje čakalne dobe na polno pokojnino in zvišanje

pokojnin. Od vseh obljub naši zvezarji niso izvedli niti eno in letos marca meseca so se odločili na »junaški korak«, da so njih skupščinarji demisionirali, ker niso mogli nič doseči in ker ni bila uslišana niti njih prošnja po sklicanju glavne skupščine. (Rado-vedni smo, kje je 35.000 mož broječa zvezarska armada in s kakšnim orožjem se bori, da ne more doseči niti sklicanja take glavne skupščine, ki ne sme ničesar odločati, marveč le prositi in svetovati. Zaradi te zvezarske demisije se ni nič spremenilo in naši zvezarji so se smatrali za poklicane, da dajo še za nadaljno dobo treh let upravi v roke orožje, da bo lahko enako nemoteno in od delavstva neodvisno gospodarila v delavskem pokojninskem fondu. V plakatu so sporočili vsem železničarjem, da **tudi letos postavijo listo za volitve skupščinarjev** in so pozvali vse delavce, da naj oddajo svoje glasove za zvezarske kandidate, ki tekom preteklih treh let niso znali doseči v fondu niti najmanjšega uspeha!

Skupina okoli »Ujedinjenega železničarja« in vsi oni delavci, ki mi-

V vsako železničarsko stanovanje delavski tisk!

slijo z lastno pametjo, se teh volitev niso udeležili v znak protesta proti razmeram, ki vladajo v delavskem pokojninskem fondu. Vsi ti železničarji zahtevajo spremembo sedanjega pravilnika v tem pravcu, da se prizna delavstvu pravica soodločanja v fondu, kar je vsemu delavstvu zagarantirano za vse socialne institucije s splošnim zakonom o zavarovanju delavcev.

Sedanje odredbe delavskega pravilnika so skrajno nazadnjaške. V delavskem pokojninskem fondu odloča delodajalec sam, vse upravlja od delodajalca imenovani upravnik in delodajalčevi uradniki, od delavstva izvoljeni skupščinarji pa imajo edino pravico enkrat letno poslušati upravnikov referat — pravice kritike nimajo, enako ne pravice, da bi skle-

pali kake spremembe in izboljšanje predpisov — in s tem so za eno leto naredili svojo dolžnost.

Delavstvo ima v delavskem pokojninskem fondu le to pravico, da plačuje redno mesečno potom službenega odtegljaja visoke prispevke, vse predpise o upravljanju tega denarja, kakor tudi o višini pokojnin pa izdaja delodajalec sam.

Pri takem stanju v delavskem pokojninskem fondu pomeni udeležba pri volitvah skupščinarjev izdajstvo osnovnih delavskih interesov, ker se z udeležbo pri volitvah skupščinarjev, ki nimajo niti najmanjših pravic in niti najmanjšega vpliva na fond kot tak, samo omogoči delodajalcu nadaljevanje njegove dosedanje prakse pri uveljavljanju fonda.

Ali je člen 40 delavskega pravilnika še v veljavi?

Delavski pravilnik predvideva tudi nekaj pravic za železniške delavce. V čl. 40 odreja, da se delavčev zaslužek na osnovno in povečano mezdo. Osnovna mezda se odreja po službenih letih, za povečano mezdo pa pravilnik izrečno predvideva, da se odreja po draginskih razmerah dotičnega kraja ter sposobnosti delavca. Ta povečana plača sme znašati za profesionista največ 50%, za polkvalificiranega delavca največ 40% in za navadnega delavca največ 30% pripadajoče mu osnovne mezde.

Pravilnik nalaga Generalni direkciji državnih železnic v dolžnost, da koncem vsakega leta odredi za prihodnje leto višino procenta za povprečno povečanje osnovnih plač ter morajo službene edinice ta navodila upoštevati.

Delavski pravilnik predvideva torej le gornjo mejo, enako pa pred-

videva kot prvo merilo za odrejanje povečane plače tudi draginske razmere. Iz tega se da logično sklepati edino to, da mora Generalna direkcija vsako leto odrediti gotov procent na podlagi draginje in da ima sleherni delavec pravico najmanj do dotičnega procenta povečane plače. V ljubljanski železniški direkciji je dosti delavcev, ki nimajo nič ali pa le par procentov povečane plače. Vsem tem delavcem se godi krivica ter se pri vseh teh delavcih točne odredbe delavskega pravilnika ne izvajajo.

Ker se bliža konec leta, opozarjajo delavci Generalno direkcijo na njene obveznosti iz čl. 40 pravilnika. Istočasno opozarjajo na občutno povečanje draginje ter pričakujejo, da bodo s 1. januarjem 1938 prav vsi brez izjeme deležni gotovega procenta povečane plače na račun draginje.

Starostno zavarovanje in pogodbeni delavci

S 1. septembrom so končno stopile v veljavo tudi one odredbe zakona o zavarovanju delavcev, ki govore o zavarovanju za onemoglost, starost in smrt. Od 1. septembra dalje morajo tudi privatni delodajalci in delavci plačevati posebne prispevke za starostno zavarovanje, ki znašajo od Din 7.20 do Din 36 na mesec pri 25 delovnih dnevih ter mora od tega zneska polovico prispevka plačati delodajalec. Da zadobi družina privatnega delavca pravico na rento in podporo ob smrti delavca, mora imeti dotični delavec plačane prispevke za najmanj 100 tednov. Za rento ob starosti je predpisano plačilo najmanj 500 tedenskih prispevkov, za rento ob onemoglosti pa najmanj 200 tedenskih prispevkov.

To zavarovanje za starost in onemoglost je zelo važno tudi za pogodbeno delavce na železnici, ki so na železnici le od danes do jutri, kasneje pa si bodo morali iskati zaslužka pri privatnih delodajalcih. Vsled tega je potrebno, da začne železniška uprava to zavarovanje takoj izvajati in da prijavi vse pogodbeno delavce brez izjeme, ali so zavarovani pri železniškem bolniškem fondu ali pa pri Okrožnemu uradu za to zavarovanje ter vplača prispevke od 1. septembra dalje. Pogodbeni delavci pobričajte se za vaše pravice. Karenčne dobe za dosego rent in podpor so dolge ter je v vašem lastnem interesu in v interesu vaših družin, da začnete takoj plačevati prispevke za to zavarovanje.

Iz okrožnic

Državlanske izkaznice so takse proste. Delavci rabijo državljansko izkaznico kot priložo za službeni list odnosno za odmero pokojnine. Glasom odloka Ministrstva notranjih zadev št. 24.650 od 19. oktobra 1936 se imajo delavcem izstavljati državljanske izkaznice v smislu čl. 98 in čl. 163 delavskega pravilnika brez vsake takse. Pri prošnjah za izstavitve državljanske izkaznice se pozivajte na gornje člene pravilnika in odlok Ministrstva.

Predno greš v bolnico preskrbi si od žel. zdravnika uputnico. Bolniški fond opozarja vse železničarje in njih rodbinske člane, da je sprejem v bolnico mogoč le na podlagi od železniškega zdravnika izstavljene in od službene edinice vidirane uputnice. Izvzeti so le res nujni slučajji. V bodoče bo bolniški fond odklanjal plačilo bolniških stroškov v vseh onih primerih, ko bi šli železničarji ali njih rodbinski člani v bolnico brez od zdravnika izstavljene uputnice.

Apel oblastne uprave bolniškega

fonda na članstvo glede predpisovanja zdravil.

Uprava bolniškega fonda opazuje, da se v zadnjem času množijo primeri, ko člani fonda kar zahtevajo od žel. zdravnikov predpis tega ali onega zdravila, o katerem so slišali od znancev, da je dobro, ali pa so o njem čitali kako reklamno notico. Če zdravnik taki zahtevi ne ugodí, se to zamerja zdravniku kakor tudi boln. fondu. K temu dejstvu mora uprava bolniškega fonda ugotoviti to-le:

Zdravniki bolniškega fonda imajo predpise, po katerih se morajo ravnati, ker bi sicer nastal nered v delovanju boln. fonda. Po teh predpisih se nudi članstvu boln. fonda vse potrebno, kar rabi za ozdravljenje, odklanja pa se to, kar je pretirano, nepotrebno in neekonomično.

Samo po sebi je umevno, da more in mora samo zdravnik določiti, kaj in kaka zdravila so potrebna bolniku, ta pa se mora z zaupanjem obračati na zdravnika, ker je to že prvi korak k ozdravljenju.

Med članstvom vlada neutemeljen predsodek, da pomaga samo ono zdravilo, ki ga priporoča privatni zdravnik, dočim zdravilo, pa čeprav enako, predpisano od zdravnika boln. fonda, nima takega uspeha.

Zato se obrača uprava bolniškega fonda na vse članstvo s pozivom, da prepusti določitev potrebnega zdravila svojim zdravnikom; vanje in v od njih predpisana zdravila je treba imeti zaupanje in gotovo bodo odpadli navedeni neutemeljeni predsodki, ki temeljijo na splošnem nerazpoloženju proti slehernemu bolniškemu zavarovanju. Bolniški fond pri naši direkciji nudi svojemu članstvu pač maksimum onega, kar se more pričakovati in zahtevati od take institucije.

Obl. uprava bolniškega fonda pričakuje, da bo članstvo pravilno razumelo ta dobronamerni apel in jo s tem podprlo v njenem hotenju uravnati delovanje bolniškega fonda tako, da bo mogoče slejkoprej v največji meri zadovoljiti vse potrebe članstva.

Nastavljen pregled službene liste, ali so vsi podatki o službovanju pravilno vpisani. Službene edinice so že pozvale uslužbenca, da naj pregledajo podatke v službenih listih, ali je vse pravilno vpisano. Na podlagi podatkov v službenem listu se na to odreja pokojnina in si uslužbenec prihrani mnogo truda in potov, ako pravočasno poskrbi, da so vsi podatki o njegovem službovanju na železnici, v drugi državni službi, dalje vo-

jaška služba, članstvo pri delavskih provizijskih fondih, eksekutivna služba itd. res točno in pravilno vpisani. Rok za te preglede je do konca novembra 1937. Popravki se zamorejo izvršiti le na podlagi originalnih listin.

Kdo sme upravljati lokomotivo? Glede premikanja z lokomotivo je izdala direkcija sledeče strogo opozorilo:

Kljub dobro znani odredbi, da smejo z lokomotivami upravljati samo uslužbeni s položenim strojevodskim izpitom, se dogaja, da rokujejo z lokomotivami nepooblaščen uslužbeni, kakor kurjači, predkurjači, premikači in drugi.

Uputstvo za strojevodje in kurjače pravi med drugim:

»Lokomotivo sme upravljati in jo premakniti z mesta samo oni uslužbenec, ki ima izpit in pooblastilo pristojne direkcije za samostojno upravljanje lokomotive. Oseba, ki se pregreši proti tej odredbi, se ne kaznuje samo po odredbah zakona o državnem prometnem osebnju, temveč tudi po odredbah kazenskega zakona.«

Ker se opaža, da se v zadnjem času množe primeri nedovoljenega upravljanja lokomotiv, je direkcija primorana, da odslej vsako kršitev določb zgoraj omenjenega uputstva smatra kot disciplinski pregrešek in bo proti krivcem uveden ne samo disciplinski postopek, temveč bo krivec prijavljen tudi državnemu tožilstvu.

Mednarodni pregled

V Belgiji so dosegli nestalni delavci povprečno 5% no izboljšanje plač, ki je stopilo v veljavo s 1. majem t. l.

35-urni delovni teden in minimalne mezde v Zedinjenih državah. — Predsednik Zedinjenih držav Roosevelt predloži kongresu zakon o delovnem času in minimalnih mezdah. V predloži zahteva 35-urni delovni teden in najmanj 40 centov urnega zaslužka, to je v naši valuti okoli 15 Din na uro. Nad 40 ur tedensko sme biti podaljšan delovni čas le v izrednih razmerah. Zakon bo veljal za vso industrijo in trgovino, ki je udeležena v notranjem prometu držav. Zakon prepoveduje tudi zaposlitev otrok do 17. leta v produkciji in trgovini notranjega prometa.

40urni delovni teden v ameriških Združenih državah je uvedlo 6 naj-

večjih industrij železa, ki zaposlujejo skupno 130.000 delavcev. Istočasno so ta podjetja zagarantirala svojim delavcem minimalno dnevno plačo 5 dolarjev (Din 230), za čezurno delo pa 50% pribitek.

Francoski železničarji zahtevajo novo regulacijo plač. Dne 17. septembra so zastopniki francoske železničarske federacije predložili ministru za javna dela sledeče zahteve:

1. Novo ureditev plač, pokojnin in doklad,
2. odločnejšo izvedbo 40-urnega delovnega tedna,
3. nujno sklenitev kolektivne pogodbe,
4. ugotovitev delovnih pogojev in sestave upravnega sveta nove železniške družbe.

Razne zanimivosti

Upravna stanovanja. Kdor ne pozna razmer na železnici, si pod tem nazivom večinoma predstavlja stanovanje dveh ali treh sob s pritliklinami, ki jih je železnica zgradila za svoje upravno osebje in katera redno vzdržuje, jih da od časa do časa popraviti in preslikati. Na železnici pa so še druga »upravna stanovanja« v čuvajnicah, raznih pollesnih zgradbah in barakah, ki obstojajo včasih tudi iz enega samega prostora. Iz tega stanovanja teče voda, ko dežuje in v marsikatero tako stanovanje teče voda, ko dežuje.

Napredovanje v kurilnicah. Iz neke kurilnice v ljubljanski direkciji je uredništvo dobilo daljše poročilo o priznanju višjih plač za delavsko osebje. Profesionalisti so dobili po Din 2 do Din 4 dnevno, par polkvalificiranih je tudi dobilo, poleg tega pa je dobilo 2 dinarja dnevno še šest navadnih delavcev. Zaman so spraševali drugi delavci, ki imajo nižje plače, pa večjo družino in še nobene kazni v službi, zakaj oni niso dobili nikakega poviška. Naš bolniški fond ga pogrunta. Če

železniški zdravnik zboli ali gre na dopust, mu določi bolniški fond namestnika. V Celju je zbolel železniški zdravnik dr. Čerin in bolniški fond mu je določil namestnika dr. Ločniškarja v Žalcu in sedaj se morajo bolni železničarji in njih rodbinski člani iz Celja, Štor in Laškega voziti k zdravniku v Žalec. Celje je že tako velik center, da bi bolniški fond lahko našel primerenega zdravnika za nadomestovanje v Celju samem in ne bi povzročal železničarjem nepotrebnih stroškov in zamude časa.

50.000 Din nagrade za boj proti birokratizmu

Praški mestni svet je sprejel predlog novega župana dr. Zenkla, da se razpiše nagrada 50.000 Kč za najboljši predlog, kako pospešiti poslovanje na mestnem magistratu.

Tudi čl. vlada se trudi, odkar je ministrski predsednik dr. Hodža, da bi se poslovanje državne uprave izboljšalo in pospešilo. Dr. Hodža je ob svojem nastopu opozoril državne uradnike, da pride beseda akt od latinskega glagola agere, kar se pravi »delati«, ne pa pustiti ležati, kakor se dela z akti. Profesor Lastovička je nato tudi že izdelal načrt, kako bi se moglo pospešiti delo v državnih uradih. Tako se v moderni državi bore proti birokratizmu.

ŽELEZNIČARSKI KOLEDAR ZA LETO 1938 dobe zaupniki začetkom novembra, na kar opozarjamo že danes vse aktivne in upokojene železničarje. Koledar bo stal le Din 8.— ter bo vseboval tudi vse najnovejše spremembe zakonov in pravilnikov, ki so bile izdane do 10. oktobra 1937. Ne kupujte manj vrednih koledarjev, ki vam jih bodo morda med tem ponujali in vzemite koledar le pri zaupniku »Ujedinjenega Železničarja«.

»Ujedinjeni Železničar«.